

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG,

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felelős szerkesztő:

Bíró Pál.

Főmunkatárs:

Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
K. Adóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 50
Hirdetéseket a legutányabb árban közzik.

Vázlatok.

Sátorajla-Ujhely, aug. 28.

(bp) Itt az ideje maholnap, hogy az országos pártok és különösen a vármegyét domináló pártárnyalatok helyzetéről időnként vázlatokat csináljunk és feltárjuk Zemplénvármegye közönsége előtt, mily bomlás, mily rettenetes rombolás fogja széjjeltegni a nemzet erejét, ha minden egyes választókerület jó eleve meg nem fontolja azt, hogy az ország közgazdasági és politikai jövője érdekében a közvéleménynek milyen irányban kell megnyilatkoznia.

Nálunk minden kerületet a mai szabadelvű párt tartja elfoglalva. Még most nem foglalkozunk külön-külön az egyes képviselőkkel és különösen azzal miképp töltik ők be hivatásukat a parlamentben, hogy ezzel egy a megye mint a haza érdekeit híven és lelkiismeretesen megvédjék.

Ebben az esetben nem akarjuk felidézni a megye függetlenségi tradícióit, nem is akarjuk ezt a zászlót most szépitgetni. Különbő sem szorult reá. Első sorban szemügyre akarjuk venni hogy hát a közel multban miféle szolgálatokat tett ez a mai szabadelvű párt és hogy tulajdonképpen taktikai változatok és kormányválság milyen párt támogatásába sodorta a megye választóit.

Nem kívánunk egy elhalt kormány jó vagy rossz kormányzását foglalkozni. A felelősség amaról már régen átháramlott emerre.

Erről pedig tudja a közvélemény, hogy a születése paktumra volt építve. Minden paktum pedig személyhez van kötve. Feltéve tehát, hogy helyeselnők a kormány-pártok leltárszerűen átvett és csak lepelként szolgáló »liberalis« programját, még akkor is félelemmel kéne néznünk a közel jövő elé. Mert egy kormányra hivatott párt erejét csak tiszta elveiben bírhatja, ez kölcsönöz kontinuitást és állandóságot. A személye helyezett és erős időhöz kötött bizalom ingatag alapon áll, melyet a legkisebb politikai szellő elszöpor.

Ez idő úgy látszik elkövetkezett, sőt jóval hamarabb, mint a kormányelnök optimista hozzátartozói remélték. Az ő nevéhez fűződő politikai időszak éppenséggel nem tud felmutatni semmit. Az Ausztriával való kiegyezés még mindig függően és éppenséggel nem tud ahhoz a dűlőhöz kerülni, amelybe az 1867. t. cz. 12. §. irányította: a gazdasági különválláshoz. Az egész kormányzati elv szóvirágokon s reformokat póló ideiglenes kompromisszumokon alapszik. — A

resszort miniszterek szintén nem produkálnak újításokat. Általában a külső csillogtatás és önnempelgetés jellemzi. Összhangzó és kiegyenlítő együttműködésről szó sincs, dühödött és terméketlen harc a jelszó körül, tulhajtott agrarizmus és frázisokkal előkészített merkantilizmus: Magyarországon ez a semmittevés ciklusa.

Egy ilyen kormánnyal szemben kell, hogy bizalmatlan legyen nemcsak a nemzet, de sőt még a saját pártja is. Hogyne, mikor még a szükséges érdekeket sem képviseli méltán. Ennek a hangulatnak tulajdonítható az a már ma elvitázhatatlan tény, hogy a miniszterium a szabadelvű párt zömének súlyát elvesztette. Ami természetesen folyomány volt annak a helytelen taktikának, amelylyel a konzervatív elemek egy éppenséggel minden egyéb csak nem konzervatív pártkeretbe szorították.

Ha ez az invázió konzervatív hangokat pendített volna úgy a mint ma pendit az agrárius pártoskodással és a szabadelvű párt keretén kívül marad, akkor talán lett volna parlamenti értéke. Mert egy tulhajtott és erősen lőrszírozott liberalizmussal szemben legjobb kerekítő egy konzervatív párt. Ez volna a tisztességes parlamenti elhelyezkedés. De a liberalizmussal homlokegyenest ellenletes ultramontán klerikális elemek miképp képzelték el a szabadelvű zászló alatt? Hogy képzelték el ilyképp egészséges parlamenti élet? Így feltartozhatatlannal be kell állni a visszafelé való mozgásnak. Egy reakciónak, amely utójában rohamosan tereli visszafelé a nemzetet.

Nem-e eléggé szorított eddig is háttérbe az Ausztriával való közösség, most ez az újabb és nem kevésbé veszedelmes erő is hozzájárul a nemzeti erőkhöz, a nemzeti aspirációk teljes lekötéséhez. Mert résre szólit mindenkit, aki szívén hordja a haza nyugalma és boldogulását.

Sátorajla-Ujhely, aug. 28.

A nagy gyárosok. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület erős oszlopai, akik immár egy tervezett külön akcióval nyitlan, bár felvertve léptek ki a porondra, megkezdtek már a közeledést ahhoz, hogy Magyarországon gyárak létesüljenek, a melyek jobban és hathatósabban előéghetessék majd a gazdasági élet fejlődését. Egy éppen ujabbban tervezett nagy gyárról a Politikai Erejtő című lap tudósít egy kis kommentárában a következőket írja: «A kormánykezdeményezésé folytán valamennyi közgazdasági tényező hozzájárulásával külön közgazdasági kamara fog létesülni, a melynek az lenne a hivatása, hogy az ellentétes áramla-

tok között a harmóniát helyreállítsa. Ebben a kamarában képviselve lenne ereje, fontossága arányában a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Az érdekelt miniszteriumok között most tanácskozások folynak az intézmény előbbi megvalósítása érdekében.»

Olyan szépen hangzik ez, mikéntha szerzők lagy muzikája szűrődnek át a napsugaras barányfélhőkön. A hangulat egészen biblikus. Kigyulnak az öröm rózsái az emberek arcán, átölelik, megcsókolják egymást, mivel az élet, oh, az élet olyan szép, olyan nagyon szép. A ki máskor könnyezett, most vizgázva járja a táncot; a ki éhezett, világraszóló dárídótt csap, a bének kengyelfutással kárpótolják néhai szenvedésüket, az ellenségek közös táliból eszik az áldozati bárány húsát. Ah, a béke mely magasztos istenáldás! Azaz, pardon, de hogy istenáldás: gyári produktum. Előállítja nyersanyagból, termékeiből és féggyártmányokból a közgazdasági kamara.

A közgazdasági kamara a legesődsabb gyár, a mit valaha emberi elme kifundált. A legelső hír már is elárulja hogy harmóniát fognak kotyvasztani az üstjeiben. Illő diskreccióval hallgat azonban a híreske arról, hogy tulajdonképpen honnét tudja a szenzációs eseményt, amelyet a napilapok, bizony isten, nem honoráltak kellőképen, leadván a lehető legapróbb betűkkel a jelentéktelenségek közt. De mi nem kutajuk, hogy mi van a békegyár mögött. Mi csupan örövendünk. Hogy is ne? Látnak a hajnal pirkadtát, mikor testvéri szeretettel baráti keblunkre ölelhetjük majd az Omget, gróf Rontó Pált és hűségese csalócsait. É sorok tisztelettel alulított írja pedig leteszi a tollat. Nem bír tovább írni, az öröm és a boldogság általjára egész valóját, mivel egyebet se lát, csak a béke gyárát; egyebet se hall, csak azt, hogy miként forr, sistereg, rotyog az jövő harmóniája az új gyár üstjeiben. K. H.

Az a bizonyos egység. Az a sajtóorganum, amelyről a vezércikkejtől kezdve, végig a politikai entrefilet-ken, —egész befejezőleg a közgazdasági rovat utolsó betűjéig — nem lehet meghatározni azt, vajjon néppárti-e vagy pedig kormányparti, éppen a tegnapi számban is gőnyörögéses tikrótt tart a magyar politika mai képe elé. A vezércikkében hozsánát zeng arról, hogy micsoda erős és egységes párt ez a szabadelvű párt.

Az entrefilet-ben pedig nekíront a szabadelvű párt erőtlenségének és a széthúzó frakciókat vetközötti porrére. Eről a kapkodásról nem is beszélnek, megszoktuk. Csak éppen az öltött szemünkbe, hogy abban a vezércikkben egy melleleg mégis óva inti a közvéleményt a kriptogom Banffy mozgalomtól. Furcsa? Dacára annak, hogy olyan nagy és erős az egység? Ettől félti? Hát a separatív huurokat pengőtt agrárius pártfrakciónak egy zászló alá való csoportosulásától nem várja-e az egység megbontását? Szinte szőről-szőrre le is írhatnók mit felelné erre a kérdésre. Egyszerűen azt, hogy nemzeti szükség az agrárius párt. Ezen a vesszőparipán nyargalásnak máig még a szabadelvűek berkeiben, most pedig szűk lett nekik a macedonai berek, egyenetlenek hát maguknak izolált térséged. Még pedig bent a pártban. No ez lesz azután a diészőség, az országboldogító erős és nagy egység.

Az új színház megnyitása.

Sátorajla-Ujhely, aug. 28.

A sátorajlajuhelyi új színház megnyitása reprezentációs kérdés.

Első tekintetre és különösen a mindennapi gondokkal közdő társadalom előtt csak amolyan fényűzési, luksuriosoos formában tűnik fel. De a haladó, a magasabb és előkelő színvonalu intelligencia határozott érzékkel bír ahhoz, hogy ez a reprezentációs kérdést annak tekintse és annak helyes vagy helytelen megoldását komolyabban vegye. Tudja azt, hogy minden gazdasági, ipari és kereskedelmi törekvések mellett a reprezentáció olyasvalami, amely mindezen törekvéseket csak kedvezően emelheti a világ és leginkább a mai modern világ előtt.

Tény az, hogy az új színház építésénél és ennek az építkezésnek legelső stádiumában a város vezetését és a szinügyi bizottságot legfőképpen az inspiáralta, hogy az országban és szűkebb körben a felvidék előtt számottevő tényezővé tegye a várost. Minden gazdasági, ipari és kereskedelmi törekvések mellett egy-egy kulturális akcióval sokkal nagyobb lépéssel igyekezhettek demonstrálni létezésüket és aspirációikat. A kezdetnél is ez az indok vezérelt bennünket ebben a kérdésben. Hisz nem kell emlékeztetnie idénünk a város és megye közönségének, hogy mi éppen az atalakulásnál mily gazdasági körültekintésre intettük a polgárságot és mily határozottan elneztük az atalakulást, mindaddig amíg annak keresztvitelét megakadályozni véltük. Hogy ezt megakadályozunk nem sikerült, reméltük, hogy a közvélemény hitében él az erő ezen atalakulásal kapcsolatos express haladás elviseelésére.

Am akar így történt, akár másképp történt volna, kulturális téren itt ebben a vármegyében semmi néven nevezendő konzervatív hangulatot nem támogathattunk volna és nem is fogunk támogatni. Mert ez a vármegye és ennek székvárosa kulturális téren — érte a magyar kultúra egyik legfőbb tényezőjét: a színdszet — vajmi keveset, mondhatnék semmit sem tett.

Évek hosszú során az egészre és életre mindenképpen veszélyes rozoga színházban a gyengébbnél-gyengébb szintársulatokat volt kénytelen eltűnni. A közönség ilyképp színházról és színeszettől egyaránt elesett.

Es ezért most, amikor az új szinügyi bizottság tevékenységében felfedezük az ambicióit, mikor látjuk a megkezdett akció szárnybontogatását, akkor teljes örömmel üdvözöljük azt és tölünk telhetőség — amennyire a sajtónak ez kötelessége — helyes mederben akarjuk a közvéleményt irányítani az akció leghelyesebb keresztvitelére.

Említtettük már, hogy a megnyitást reprezentatív tényét pozíciókhoz mérten kell megmondani. Értjük ezt úgy, hogy az aktusnak sem nagyobbnak, sem kisebbnek nem szabad lenni, mint ahogyan hozzájuk illik. Sőt egyáltalán nagy kérdés az, vajjon szabadelvűnk ezt a megnyitást az első teli színházi időnyttől különállóan végezzni. Nem-e laposodnék el ilyképp az egész megnyitási ünnepe? Mert mindig szem előtt kell tartanunk azt, hogy minő terumuma legyen hatással az aktus és hogy minő érdekkör láncolódhatik ehhez a manifestációhoz? Tesszük azt, ha a

A helybeli összes tanintézetekben használandó

legújabb kiadásu

tanfolyamok

Landesmann Miksa és Társa könyvkereskedésében

Fötér, Dr. Schön Vilmos ur házában

==== bolti árban kapható. ====

Iskolai szerek: irkák, táskák, író- s rajzszerkek bámulatos olcsó árban beszerezhetők.

Aki egy osztályra szükségeltető összes könyveit ugyanitt beszerzi

==== meglepő szép ajándékban részesül. ====

Sienit, granit, labrador, szürke és fehérmárvány, valamint homokkő

SIRKÖVEK ÉS PYRAMISOK

nagy raktára űsválasztékban 5—1000 ftig.

BURGER M. sarkóraktárában S.-A.-Ujhelyben

a „Vörös ökör“ épületben

Ugyanitt siremlék-kövek vésése, aranyozása és felállítása, a legjutányosabb árban elvállaltatik
Sírdomb kökerítések és vasrácszatok felállítása a legszebb és legerősebb kivitelben.

E rovatban egyszeri közlésért
5 sorig 50 fillér fizetendő.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Cím nélküli hirdetésokról készséggel ad felvilágosítást a kiadóhivatal

Apró hirdetések

közzétételére
legalkalmasabb Zemplénvármegye legerterjedtebb s
egyetlen politikai lapja

Felsőmagyarországi Hírlap.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

E rovatban egyszeri beiktatás 5 sorig 50 fillér, minden további szó 4 fillérbe kerül, vastagabb betűkből 8 fillér. Felvilágosításokat szíves készséggel ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbéllyeg be-
küldetik.

Videkről beküldhető az apróhirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető.

Elegáns levélpapírok

dobozonként

1 koronáért

KAPHATÓ

Landesmann Miksa és Társa

könyvkereskedésében

Sátoralja-Ujhely

Wekerle-tér 502.

Egy jókarban lévő

női kerékpár

jutányos áron eladó.

Cím e lap kiadóhivatalában

Sérvkötők

(Elsőrangú gyártmány.)

nagyválasztékban kapható

Landesmann S.

sziigyártó üzletében

S.-a.-Ujhely, Rákóczy-utca.

2--3 iskolai tanuló

(fiú vagy leány)

teljes ellátást és gondos

ápolást kaphat

őz. Wolf Jakabné

Kazinczy-utca, Kun ur házában.

Csemege szőlő

Vison, tahgyi, olismert legjobb és legzletesebb szőlő Magyarországon, legnemesebb fajok, 5 kilógrammos postakosarakban bérmetve 4 korona bármely postállomásra.

Vasuton itteni állomáson 10 kgrmon felül 60 fillér.

Paradiesom 10 fillér per kilógramm.

Dinnyét (hevesít) legolesőbb napi árban szállított.

Máthé Sándor Ede

szőlőhegy telepe

Gyöngyösön.

Egy német leány, gyermek mellé felvétetik — Gyöngyösön.